

Muutosvoimana oma kieli -riparityöskentely

Taustaa

Rippikoulu on keskeinen tekijä suomalaisten raamattusuhteen muodostumisessa. Parhaimmillaan suhteen muodostumista pohditaan tavoitteellisesti rippikoulun työntekijöiden ja isosten kesken. Tärkeää on, että riparin vetäjillä on yhteinen jaettu visio sellaisen henkisen tilan rakentamisesta, jossa rippikoululaiselle voi muovautua monipuolinen ja syventymään kutsuva raamattusuhde sekä riittävä tiedollinen pohja, jonka päälle rakentaa.

Suosittellemme että jokainen rippikoululainen saisi tehtäväkseen kuunnella ennakkojakson aikana yhden evankeliumin Uusi testamentti 2020 (UT2020) -käännöksen mukaan. Tehtävänannon yhteydessä voi kertoa että tehtävään menee kokonaisuudessaan aikaa alle kaksi tuntia, mutta että se on vanhin säilynyt kokonaiskuvaus Jeesuksen elämästä.

Kokonaisen evankeliumin kuunteluttaminen rippikoululaisilla on hyvä lähtökohta koko rippikoulun ytimen hahmottamiselle. Ennakkotehtävä tuo kaikki jokseenkin samalle kartalle Jeesuksen elämästä.

Vinkkejä ennakkojaksolle

1. Jaa rippiraamatut mahdollisimman alkuvaiheessa rippikoulua. Kerro Raamatun alusta löytyvästä koodista, joka avaa Raamattu.fi:ssä taustamateriaalin ja Piplia-sovelluksessa kaikki ääniraamatut. Kehota rippikoululaista lataamaan sovellus ja toimimaan koodin yhteydessä olevien ohjeiden mukaan. Raamattu.fi-palvelussa voi lukuja selatessa seurata lukuun liittyviä taustatietoja.
2. UT2020 ääniraamattu löytyy kokonaisuudessaan Piplia-sovelluksesta. Jos ryhmällänne on jokin sähköinen pikaviestin tai alusta käytössä, voit myös pilkkoa tehtävänantoa pienempiin osiin. Esimerkiksi pari lukua viikossa. Markuksen evankeliumi on lisätty jakamisen helpottamiseksi myös [Spotifyhin](#) (seuraa viereistä linkkiä tai hae googlesta ”spotify ut2020”).
3. Anna isosille tehtäväksi laatia Markuksen evankeliumin kuuntelun jälkeen pidettävä Kahoot-visa (Jos et itse ole perehtynyt, isokset kyllä ovat). Tämä sopii hauskaksi kisailuksi isosryhmille johonkin ennakkojakson tapaamiskerroista.
4. Kuuntelua voi myös palastella ennakkotapaamisten osaksi. Kuunnelkaa vaikka 20 min per tapaamiskerta niin saatte viidellä kerralla koko Markuksen evankeliumin käydyksi läpi. Tapaamisista pois jääneille on helppo linkata luvut itsenäiseen kuunteluun.

Työskentelypohjaa

Miten raamatunkääntäminen muuttaa maailmaa?

Työskentely mun.piplia.fi-sivuston avulla

Raamatun kääntämisellä paikallisille kielille on enemmän vaikutuksia kuin saattaisi arvata. Merkityksiä on hyvä tehdä näkyväksi. Suomessa Mikael Agricolan Uusi testamentti 1548 (löytyy Raamattu.fi:stä!) loi pohjan kirjakielelle ja lukutaidolle. Sama toistuu edelleen ympäri maailmaa uusien raamatunkäännöshankkeiden kautta.

Muutosvoimana oma kieli -materiaalin rippikoululaisille suunnattu sivusto **mun.piplia.fi** on tehty näiden merkitysten näkyväksi tekemistä varten. Voit hyödyntää sivustoa yhteisissä työskentelyissä

heijastaen sisältöjä videotykillä, etätyöskentelyissä (esim. Teams) jakamalla selainikkunaa tai hyödyntämällä sivustoa etätehtävänä osana rippikoululaisen itsenäistä työskentelyä.

Sivuston rakenne **mun.piplia.fi**

1. Etusivu
2. Miksi Raamattua edelleen käännetään
3. Voisiko Google hoitaa homman?
4. Ketä kiinnostaa?
5. Miten tämä liittyy minuun
6. Mikä on Pipliaseura

Etusivu

Ota esiin etusivulta löytyvä animaatiovideo, joka kertoo, miten raamatunkäännös vaikuttaa vähemmistökansan kieleen ja asemaan. Katsokaa video kahteen kertaan. Ensimmäisellä kerralla anna rippikoululaiselle tehtäväksi poimia videosta, mitä seurauksia vähemmistökansalle on raamatunkäännöksen saamisesta omalle kielelle. Keskustelkaa katselun jälkeen kysymyksestä. Ennen toista katselukertaa anna rippikoululaiselle tehtäväksi ajatella vähemmistökansan tilalle suomen kieli 500 vuotta sitten, juuri kun Mikael Agricola valmistautui urakkansa aloittamiseen. Keskustelkaa videon katsomisen jälkeen, mitä muutoksia Raamatun kääntäminen saanut 500 vuodessa aikaan Suomessa.

Miksi Raamattua edelleen käännetään?

Raamattu avautuu parhaiten omalla äidinkielellä -kielellä, jota lukija ymmärtää luonnostaan ja jonka hän kokee läheiseksi. Omakielinen Raamattu saa aikaan muutoksen, jolla on merkitystä yksityisille kristityille ja kokonaisille kansoille.

Käykää läpi maailman raamatunkäännöstyön tilasto. Etsikää kuinka monelta kieleltä puuttuu omankielinen Raamattu?

Katsokaa *Naisena raamatunkäännöstyössä* -video. Pohtikaa, minkälaisia haasteita eri puolilla maailmaa raamatunkäännöstyössä saattaa olla? Miksi on merkityksellistä, että kääntäjä on äidinkielen kohdekielen puhuja?

Voisiko Google hoitaa homman?

Kielet ovat monimutkaisia semanttisia järjestelmiä, joita ei voi kääntää mekaanisesti. Tekoälyä hyödyntävät käännösjärjestelmät, kuten Google translator, voivat auttaa monissa kiperissä tilanteissa ulkomailla tai avustaa vieraskielisen tekstin ymmärtämisessä. Pelkässä Uudessa testamentissa on suomen kielellä yli 20 000 eri sanamuotoa. Jokaisen sanan merkitys pohjautuu alkukielisen ilmauksen merkitykseen, joka on usein sidoksissa kontekstiin. Mekaaninen kääntäminen ei yksinkertaisesti tuota oikeaa lopputulosta, vaan vaatii raamatunkääntäjiltäkin pitkän kouluttautumisen. Apuvälineinä raamatunkääntäjillä on modernit työkalut, jotka auttavat mm. kääntämään samat alkukieliset sanat johdonmukaisesti sekä työskentelemään raamatunkäännösryhmän kanssa etäyhteyksien avulla.

Kokeilkaa raamatun kääntämistä itse ”Lähetyskäskyä kääntämässä”-työskentelyn avulla. Katso ohjeet lopusta! Kun olette tehneet työskentelyn, avaa Raamattu.fi-sivusto sisäänkirjautuneena käyttäjänä, jolloin voit esittää videotykillä eri käännöksiä rinnakkain vertailtavassa näkymässä.

Kokeilkaa vaihtokuvia. Keskustelkaa mitä merkitystä kielen uudistumisella on raamatunkäännöstyölle.

Ketä kiinnostaa?

Omakielisen Raamatun merkitys ei ole helpoin asia tavoittaa nuorelle.

Katsokaa sivustolta video ”Omakielisen Raamatun merkitys”. Videolla on sitaatteja eri maiden raamatunkäännöstiimeiltä tai uuden omalle kielelle vasta käännetyn Raamatun saaneilta. Mikä kommentti tai maa tuntui läheisimmältä, miksi?

Katsokaa sivun toinen video Raamattu rakkaalla kielelläni, joka kertoo kiinalaisen vähemmistökansan raamatunkääntäjän ajatuksista. Mikä heille tekee raamatunkääntämisestä merkityksellistä?

Miten tämä liittyy minuun

Tässä osiossa kohdataan nuoren omaan elämänpäiiriin liittyviä kysymyksiä ja konkretisoidaan niitä asioita, joista saamme nauttia itsestäänselvyyksinä. Raamatunkäännöstyön jatkumona on monille vähemmistökielille myös lukutaitotyö.

Katsokaa ”Ainoa, joka ei päässyt kouluun - Wini Magawan tarina” -video.

Keskustelkaa, mitä lukutaito merkitsee? Mistä olisit valmis luopumaan lukutaidon tai koulutuksen vuoksi?

Mikä on Pipliaseura

Pipliaseurat toimivat yli 200 maassa tai alueella maailmanlaajuisesti. Yhtenä kirkon virallisista lähetysjärjestöistä teemme lähetyskäskyn mukaista kirkon ja seurakuntien työtä maailmalla. Hankkeiden toteuttajina ovat aina paikalliset pipliaseurat. Siksi Suomen Pipliaseura ei juuri koskaan lähetä lähetystyöntekijöitä muihin maihin vaan tukee paikallisia toimijoita asiantuntijuudellaan raamatunkäännöstyön tai lukutaitotyön konsulttien työn kautta.

Käännöstyöskentely

Lähetyskäskyä kääntämässä -

Idea toiminnalliseen raamatunkäännöstyöskentelyyn esim. rippikoulussa.

Tehtävä: Leikkaa alkukielisen kreikan, Agricolan suomen, nykysuomen ja Hawaiji pidginin -kielillä olevat lähetyskäskyt /-viivan kohdalta paloiksi. Kunkin kielen suikaleet on hyvä pitää omassa kasassaan tai kurossaan.

Monista jokaiselle ryhmälle lähetyskäskyihin liittyvä, tämän dokumentin lopussa oleva sanalista.

Anna ryhmille tehtäväksi sanalistoja hyväksikäyttäen koota lähetyskäskyt oikeaan muotoon. Tehtävästä parhaiten selviytynyt ryhmä voittaa. Isoiset voivat tarkastaa lopputuloksen.

Tehtävän jälkeen keskustelkaa, millaisia havaintoja teitte eri kielistä, esim. sanajärjestyksestä ja ilmaisuista.

Miten suomen kieli on muuttunut Agricolan ajoista?

Millaisia taitoja on hyvällä raamatunkääntäjällä?

Millaista, minkä näköistä ja kokoista ja missä muodossa olevaa Raamattua lukisitte mieluiten?

Onko kielellä väliä?

Kumpi on mielestänne tärkeämpää käännöksen sanatarkkuus vai merkityksen välittäminen?

Miten ryhmä sanoittaisi itse ko. lähetyskäsken nykykielelle? Perustelkaa lopputuloksenne!

Lähetyskäskey alkukielellä kreikaksi , Matt 28:19–20

πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη /

βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ
τοῦ ἁγίου πνεύματος/

διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα /

ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· /

καὶ ἴδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας /

ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. /

**Lähetyskäskey Agricolan Se Wsi Testamentti 1548, Pyhen Mattheusen Euangelion
XXVIII Lucu 19–20**

Menget sijs wlgos ia opettaca caiki Canssa/

ia castakat heite Nimeen Isen ia Poian ia pyhen Hengen./

Ja opetaca heite pitemen caiki/

iota mine olen teiden käskenyt./

Ja catzo Mine olen teiden tykenen iocapeiue /

Mailman Loppun asti./

Lähetyskäsky Matt. 28: 19–20 (Kirkkoraamattu 1992)

Menkää siis/

ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsiksi: /

kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja /

opettakaa heitä noudattamaan kaikkea,/

mitä minä olen käsenyt teidän noudattaa. /

Ja katso, minä olen teidän kanssanne/

kaikki päivät maailman loppuun asti. /

Matthew 28: 19–20 Hawai'i Pidgin (HWP)

So you guys/

go all ova da world an teach all da diffren peopos/

so dey can learn bout me an come my guys. /

Baptize dem/

an dey goin come tight wit my Fadda, an me his Boy/

an God's Good an Spesho Spirit./

Teach um how fo do everyting/

dat I wen tell you guys fo do. /

An you know wat? /

I goin stick wit you guys all da way, /

till da world goin pau.

Kreikan sanalista:

διδάσκοντες = Opettaka
μαθητεύσατε = tehkää oppilaiksi
τηρεῖν = noudattaa / pitää huolta
πάντα = kaikki
ἐνετειλάμην = käskekää
ἐγὼ = minä
μεθ' = kanssa
ὑμῶν = teidän
εἶμι = olen
πάσας = kaikki / kaiken
τὰς ἡμέρας = ajat
ἕως = (johonkin asti)
τῆς συντελείας = loppuun
τοῦ αἰῶνος = aikojen
πορευθέντες = Menkää
πάντα = kaikki
ἔθνη = kansat
βαπτίζοντες = kastakaa
αὐτοὺς = heidät
εἰς τὸ ὄνομα = nimeen
τοῦ πατρὸς = Isän
καὶ = ja
τοῦ υἱοῦ = Pojan
τοῦ ἁγίου πνεύματος = Pyhän
hengen

Agricolan sanalista:

Menget = menkää
wlgos = ulos
opettaca = opettakaa
Canssa = kansa
iocapeiue = joka päivä

Hawaiji Pidgin sanalista:

diffren peopos = kaikki kansat
my guys = opetuslapseni
Spesho Spirit = Pyhä Henki
stick wit you = olen kanssanne
world goin pau = maailma loppuu